

Motiver til Forslag til Sølov.

Krav paa, naar det benytter sig af Retten til at forlange Afsted; Meningen er jo imidlertid vistnok, som det siges i § 85 sidste Stykke, at det skal have Hyre indtil Fratrædelsen, men heller ikke længere, lige saa lidt som der bliver Tale om nogen Forpligtelse for Rederiet til at give den efter eget Dnske fratrædende Sømand fri Hjemrejse.

Anderledes stiller Sagen sig naturligvis i de i §§ 86—88 omhandlede Tilfælde. Her, hvor det er et over for Mandskabet utilbørligt eller dog uberettiget Forhold, som giver Mandskabet Ret til at anse Forholdet for brudt, bør Mandskabet være beføjet til at forlange Hyre ikke blot til Fratrædelsen, men for et saadant Tidsrum, at det ikke lider Tab ved den fremtvungne Fratrædelse, og derhos Godtgørelse i Penge for Udgifterne ved Rejse fra Fratrædelsesstedet til Afmonstringsstedet eller, hvis saadant ikke er vedtaget, til Forhøringsstedet. Er Hyren bestemt for Rejsen, bør den Fratrædende dog ikke kunne forlange større Hyre end der var betinget for hele Rejsen; men ellers er Reglen givet saaledes, at han foruden Hyre for den Tid, han har været i Tjenesten, skal have dels en Maanedes Tillægshyre, dels yderligere Hyre for den Tid, der udfordres for at komme til Afmonstrings- eller Forhøringsstedet fra Fratrædelsesstedet, hvis dette er et andet end Forhøringsstedet. Der vil herved formentlig blive givet den fratrædende Sømand passende og tilstrækkelig Erstatning, i hvilken Henseende der henvises til de ovenfor ved § 65 fremsatte Bemærkninger. — Iøvrigt behøver § 86 ikke nogen videre Forklaring; at Sømanden, der mishandles af Skipperen eller af andre uden at kunne finde Bestyttelse hos Skipperen, maa være berettiget til at forlange sin Afsted, er klart. Man skal derfor blot henlede Opmærksomheden paa, at der med Flid er brugt Ordene „grov Mishandling“ for at antyde, at ikke enhver utilbørlig Behandling ved en enkelt Lejlighed berettiger til Fratrædelse med Krav paa Hyre og Hjemrejspenge efter Paragraffens Regler, ligesom det formentlig ligger i Udtrykket: „forholdt ham forsvarelig Kost“, at ikke en enkelt Dags daarlige eller mangelfulde Bespisning hjemler en Paastand om Brud paa Kontraktforholdet. Der skal være noget forsætligt, en virkelig Forholden af, hvad der tilkommer Mandskabet, fra Skipperens Side, for at Klage efter § 86 kan anses berettiget. — Hvad § 87 angaar, da hører den til Rækken af de Foranstaltninger, hvorved man, under Indflydelse af den Blimsolste Bevægelse, har ment at burde saa vidt muligt betragte Menneskeliv mod Faren ved Benyttelse af usødygtige Skibe. Den Sæt-

ning, der udtales i det første Punktum i § 87, at Mandskabet kan forlange Afsted, naar Skibet ikke er eller sættes i sødygtig Stand, turde vel i og for sig betegnes som selvsølgelig og for saa vidt ikke behøve udtrykkelig at udtales. Praktisk har det imidlertid sin store Betydning at give Mandskabet Anvisning paa, hvorledes det kan komme til at gøre denne sin Ret gældende. Det er klart nok, at en blot og bar Paastand om, at Skibet ikke er sødygtigt, ikke kan være tilstrækkelig til at hjemle Paastanden om Fratrædelse, mindst naar ikke engang Folkene selv ere nogenlunde enige om Skibets daarlige Tilstand. De Klagende maa om ikke godtgøre, saa dog gøre det sandsynligt, at Skibet er usødygtigt, men dette vil Mandskabet i Reglen have stor Vanskelighed ved, naar der ikke gives det en vis Ret til at forlange Syn og Skøn over Skibet. Dette gør derfor § 87. Paa den anden Side maa det imidlertid ikke glemmes, at en Syns- og Skønsforretning ikke alene koster Penge, men navnlig kræver Tid; dens Foretagelse og det derved foranledigede Ophold vil kunne blive meget skadelig for de Interessenter, som ere knyttede til den paagældende Rejse, og Skønsforretning bør derfor ikke kunne forlanges af en ganske enkelt eller nogle saa Søfolk. § 87 kræver, at Flertallet af Mandskabet skal være enigt om at forlange Skibets Tilstand undersøgt, men i saa Fald antages det ogsaa, at man bør paalægge Skipperen at lade Besigtigelse foretage, uden at det yderligere forlanges, at en Styrmand eller anden Befalingsmand skal være blandt dem, der begære Undersøgelse, saaledes som det var foreslaaet af den særlig danske Søløvs-Kommission og nu er bestemt i den nye svenske Sølov efter Rigsdagslovudvalgets Indstilling, vel at mærke dog kun for det Tilfælde, at Begæring om Undersøgelse først fremsættes efter at Last er indtagen. Man er herved gaaet ud fra, paa den ene Side, at det næppe kan antages, at Flertallet af et Mandskab vil gaa ud med et Skib, mod hvis Sødygtighed der af andre er gjort Indsigelse, naar virkelig denne Indsigelse har noget paa sig, og paa den anden Side, at det er betænkeligt at forfaste en maaft til Enstemighed grænsende Flertalsopfattelse af Skibets Strøbelighed, fordi Styrmanden, eller anden Befalingsmand, hvis en saadan findes, af en eller anden Grund ikke vil være med til at stille den, muligvis Rederiet i høj Grad ubehagelige Begæring om Skønsforretning. At Flertallet kan misbruge sin Ret til at forlange en saadan, kan ganske vist ikke benægtes, men man har ment, at kunne finde noget Værn imod saadan Misbrug dels i Be-